იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი:
წლიურად . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურად . . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნომრის ერთი შაური.
წლიური ხელის მომწერელებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილად გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილად. "საზღვარგარეთ წლიურად 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურად 6 აბაზი.

№ 169
წელიწადი მეორე
1913
პარასკევი, 18 ოქტომბერ

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ“ Ивановская, д. Чиладзе.

ტელეფონი № 149.

ქალაქის თეატრი

ხვალ, 20 ოკტომბერს გაიმართება პირველი ქართული სიმფონიური

კონცერტი

კ. ფოცხვერაშვილისა.

პროგრამა:

I.

ქართული მუსიკა და მისი ჰარმონია კონტრაპუნკტი, წაიკითხავს კ. ფოცხვერაშვილი.

II.

1) პირველი რაფსოდია კ. ფოცხვერაშვილისა. 2) ნუმრები მ. ბალანჩივაძის ოპერიდან: —„თამარ ცბიერი“. 3) „თქმულება ამირანზე“ (ბრძოლა ამირანისა ბაბაყა დევთან) სიმფონიური ესკიზი (სიტყვა) კ. ფოცხვერაშვილისა. 4) ქართული ეროვნული სიმღერები შემოშავებული ხოროსა და ორკესტრისათვის კ. ფოცხვერაშვილის-მიერ. 5) ქართული მარში და სიმფონიური ნუმრები მ. იპოლიტოვი-ივანოვის ოპერიდან: „ლალატი“.

III.

სხვადასხვა ნუმრები კ. ფოცხვერაშვილის ოპერიდან:—„კერპთა დამხობა.“ 1) ქურუმთა და ქურუმ ქალთა სალოცავ როკვა. 2) ფინალი (ბეჭა-ქუთელის სცენა). 3) არია (ლოცვა) ქურუმ ქალისა. 4) „დიდება არეზსა“ (ჰიმნი). 5) ქართული ეროვნული სიმღერები კ. ფოცხვერაშვილისა. მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნი ნ. ა. ვესელოვსკოროკინა (სოპრანო) (შეასრულებს ხოროსთან ერთად ქურუმ-ქალის არიას), თფილისის ახალი კლუბის სიმფონიონ ორკესტრი, ქუთაისის ქართველ მომღერალთა საზოგადოების ქალეკეთა გუნდი და სხვანი. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე ბილეთები იყიდება 8-ნი თ. მთავრიშვილის წიგნის მაღაზიაში.

დირექტორი კ. ფოცხვერაშვილი.

15 ოკტომბერს გადაიცვალა სტუდენტი

ალექსანდრე ავალიანი

რასაც ნათესავთა და ნაცნობთ გულითადი მწუხარებით აუწყებენ განსვენებულის დედა პელაგია ავალიანისა, ძმები კოსტანტინე და გრიგოლი, დები ნინო, სოფიო და თამარი, ბძა ბიკტორ ავალიანი და ბიკოლა გუგულო ავალიანისა. პანაშვიდები ყოველდღე, საღამოს 5 საათზე, საკუთარ სახ. არქიელის გორაზე. გამოსვენება კვირას, 20 ოკტომბერს დილის 10 ს. დაკრძალვა სოფ. ოფორჩხეთში ამავე რიცხვს.

ქართული თეატრი.

ხვალ, 18 ოკტომბერს თფილისის ქართველის დრამატიულის დასის მიერ ტასო ბაშიძის, ე. ჩერქეზიშვილისა და ვ. გუნიას მონაწილობით წარმოდგენილ იქნება.

I.

ბალა ალმართის ხნავს

4 მოქ. გად. ვ. გუნიასი.

II.

გულმა იგრძნო

ვოდევილი ერთ მოქმედებით.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

შაბათს, 19 ოკტომბერს წარმოდგენილი იქნება ახალი პიესა

გადაჭრილი მუხა.

რეჟისორი ვალ. შადაკაშვილი.

ქუთაისი

პირველი ეერმო- სამეურნალო- სპეციალისტი აქიმებით.

მუდმივი საწოლებით

ი. ა. რელიგიონის სახლი თეთრ ხიდთან.

ავთმყოფებს მიიღებენ ყოველდღე:

დ ი ლ ი თ.

ი. ჯაფარიძე—ყელის, ცხვირის, ყურისა და შინაგ. . . . . 8—10
ს. ნადარაძე—შინაგანი და ბავშის . . . . . 10—12
ა. რედიგორი—ფსიტაქარი, ქალთა, საბებია . . . . . 11—12
დ. ბეთანოვი—კანის, ათაშანგი, ვენერ. . . . . 12— 2
ა. ჭოდოშვილი—სპეკ., ქალთა და შინაგ. 12½ 2

ს ა ღ ა მ ო თ.

დ. ქორქაშვილი—თვალის . . . . . 4½—5½
ა. ჭოდოშვილი—საბებია, ქალთა და შინაგ. . . . . 5½—6½

ეეე

დროს გაზეთის გარშემო თავს იყრიან რუსეთის გამოჩენილი მწერლები და საზოგადო მოღვაწენი: დოტიანინი, ს. ა. მერო

მთის ნაკადი.

მთის ნაკადი მოხტის, ცეკვავს,
მთის ნაკადი ანჩხლობს, ბორგავს...
მთის ნაკადი ცოცხალია,
მთის ნაკადსა რა შემორკავს!

ცოცხალია მის ბუტბუტი,
ცოცხალია მისი შეფი,
ცოცხალია მის ციალი,
მთვარის შუქზე ანაჩქეფი...

და მეც მინდა, რომ ვიცოცხლო,
მსურს, მეც გავხდე ჩქეფი ანცი—
ეს გულიც ხო ნაკადია
წუთისოფლით დანაქანცი...

სევდიანი.

...ვარე...დიდებული ღმერთი ჩვენი წინა-
...ბისაკენ ყვარი ვერცხლის ფრთა აშუ-
...ს მთელ მიდამოს. და აი ამ დროს,
...ებს ქურეში ქალი თავს არიას. მო-
...ალდებით, შაშით სიხოვს დიდებულ
...ბს შვებასა და მაღლს, თან მოსძახის
...რო მთელი ბუნებისა. ბანს ეუბნება
...ს შოკიდებული დაბერებული მუხის
...ები, ნორჩი ასკილს ბუჩქები, დაწუნ-
...ული, წმინდა ხმით მომღერალი
...ბაზის წყალი" და ეს გულწამტაცი
...ნი მიილტვის ზეცას, დიდებულ არ-
...ოან. აი, ეს მაგრძნობია ბ. ფოცხვე-
...ბილის მუსიკამ.

ეკლესიათა ეროვნული დღესასწაული.

12-სა და 13 ოკტომბერს ოშაანსა
...ეროიანში გამართულმა სომხების
...ეროინალურმა დღესასწაულმა დიდებუ-
...ი სახე მიიღო. ყველა ქვეყნიდან 250
...ბლეგატი დაესწრო.

ყველა ქვეყნის სომხებიდან 400-მდი
...ლოვეკი დებეში იყო გამოგზავნილი.
...ეროვეცეს რუსეთის, ქართველების, ბერძ-
...ნის, თათრების კათოლიკეთისა და
...ოტესტანტების დაწესებულებებმა. დღე-
...ესწაული დაიწყო ოშაკანში, სადაც
...ოეის დასრულებას შემდეგ, ყველა სა-
...ეიერო სომხის პირმა კათოლიკოსის
...ეთაურობით თაყვანისცეს წმ. მესრო-
...ბ საფლავს და გადაიხადეს პანაშვიდი
...ბოცელ სომხის ერის მოღვაწეთა სუ-
...ს მოსახსენებლათ. შემდეგ წაიკით-
...ა მილოცეის დებეშები და წარმო-
...ქვა სიტყვები. პირველთა სიტყვა წარ-
...ოსქვეს ოსმალეთის სომხის წარმო-
...ადგენლებმა. საღამოს ეჩმიაძინში გაი-
...ართა დიდი სახალხო დღესასწაული.
...ოა-მახლო კუთხიდან თავი მოეყარა
...ბერეული ხალხს. ეპისკოპოზმა კარა-
...ბა წაიკითხა ლექციაა.

...ვირეს, წირვას შემდეგ სამ საათზე
...ეკეთ ...ოვის, სიდლეკისა და ლიუბლი-
...ა გუბერნიები ხომ უფროდ უნდა
...ოვლეს პოლონეთს, რადგან არც
...ის მთავარში პოლონელთა რიცხვი
...ადის 80%-ზდი.

...ბგრამ, რუსეთის ინტელიგენციამ
...ბ პოლონეთის ტერიტორიალურ-ეროვ-
...ი ავტონომია უარყოს, მაშინ პო-
...ნელები სეპარატიზმში შეიქნებიან
...ა ორთოდოქს არ დამყარდება ეროვნული
...ლობა მათსა და რუსებს შორის.

...ეს ეროვნული საკითხის გადაჭრა და
...ეროვნული ინტერ-
...ბ ეროვნული ინტა-
...ბ ბაძლიერება იქნება!

...ოიხ! პოლონელები მხოლოდ მაშინ
...ეროვნდებიან თავისი ქვეყნის ავტო-
...ია უარყოფის, გადაგვარებული რომ
...ეროიყენენ, ე. ი. რომ არ ქონდათ
...ი ისტორია, კულტურა, ენა და ლიტე-
...ურა.

...ბგრამ მაშინ ხომ ვეღარ გამოიჩენდნენ
...ი ორიგინალურს, ეროვნულ შემო-
...ქმედებთ ნიჭს; მაშინ ხომ ვეღარ შეი-
...ენენ ისინი წვლილს საკაცობრიო
...ტურისა და განათლების საღარაში;
...ბ ხომ ადარ იქნებოდენ ჩამბული სა-
...ო ისტორიული წინსვლის ფერ-
...ში.

...ინ მკვდარი იქნებოდენ ისინი.

...ოიხ, პოლონეთის ეროვნულ-ტერი-
...ორიალური ავტონომიის უარყოფა ნიშ-
...ნ პოლონელი ერის კულტურულსა
...ოლიტიკურ სიკვდილს!

...ი იმისა, ვინც არ აღიარებს ამ ავტო-
...ბ, დაფნის შტო კი არ უპირავს
...ბ და ეროვნული ძმობისა და მე-
...ობის იდეას კი არ ემსახურება, არა-
...ეროვნული მტრობისა და მძულვა-
...ს ღვაძლსა სთესს.

...ბ. „ნარიძეს", სთქვას ბარემ გადაჭრით,
...ღიარებს თუ უარყოფს პოლონეთის
...ეროვნულ-ტერიტორიალურ ავტონომიას?
...ბარა ორპოზიციას!

...ეკონიეთ, ბატონებო, მოქალაქეობრივი
...ბ გამბედაობა და გაგვიგებიეთ პირდაპირ,
...ოურრიდებლათ თქვენი გულის პასუხი!

...ბგრამ ან კი რისთვის გეკითხებით!
...ბ ანა არ ვიცით, რომ ვერ გაუბედავთ
...ოლონელთა უუბრალთ ყველფერი ის,
...რაც ჩვენთვის გიკადრებიათ?!

...თუმცა კი, უნდა იეოდეთ, რომ აღარც
...ისე შეუგნებელია ახლა ქართველი ერ-
...ი, რომ ვერ გიგოს თქვენი სოფიზმების სა-
...ფუძე, ორპოზიცია და ორაზროვნობა,
...და აღარე ისეთს დაბალ ღონეს წარმო-
...ადგენს, რომ ასე ადვილი იყოს მისი გა-
...ლეთელვა.

(პოლონეთის პოლიტიკური ცხოვრე-
...ბის მოკლე მიმოხილვისათვის მივმართე
...ამ წყაროებს: 1) პაფლუკ გარუნგი: „მსოფლიოს ისტორია"; 2) „ასი წელი-
...წადი პოლონეთის ხალხის ბრძოლისა
...თავის-უფლებისათვის", შედგენილი ლი-
...მანოვსკის, კულინიკისა და სხ. წყაროე-
...ბის საშუალებით ი. პოდვინსკის რედაკ-
...ტორობით; 3) „რომან დმოვსკი": „გერ-
...მანია, რუსეთი და პოლონეთის საკითხი";
4) „ლიუდვიგ კრეივიკეკ": „ეროვნუ-
...ი მოძრაობის ფორმები", „პოლონელეს-
...ნ"; 5) ტიტლოვსკი: „სოციალიზმი და
...ეროვნული საკითხი"; 6) კულინიკეკ (მა-
...ზოვეკეკ): „ავტონომია და ფედერაციეა
...ახლანდელ კონსტიტუციორულ ქვეყნებ-
...ში"; 7) ფორტუნატოვი: „ეროვნული
...ქვეყნები რუსეთისა"). **ისარი.**

(შემდეგი ეკნება.)

...ადგილიო. მკვლელობაში სულ მცირე
...ორმა კაცმა მაინც მიიღო მონაწილეობა. პირველმა ჭრილობამ ბაეში სა-
...სტიკათ გასტანჯა. დაასრულა კოსო-
...ოროტამა 13 კითხვაზე პასუხის მიცემა
...და სთქვა: მეცამეტე კითხვას შემდეგ
...ექსპერტები ერთი აზრის არიანო. შე-
...მდეგ ექსპერტების პროფესორი ეკითხე-
...ბა. თიხის გამოკვლევის შესახებ ტუ-
...ფანოვი მხარს უჭერს კოსოროტოვს, ის აცხადებს გამოიკვლიე თიხის ორგანიული თვისება ქარხნი-
...დან გამოტანილი თიხის, შევადარე და
...ძალიან განსხვავდებოდენ ერთმანეთისა-
...განო. ტანისამოსზე მოცხებული თიხის
...შედარეს ბელილის სახლის თავზე აღე-
...ბული თიხა და რამდენამეთ მზგავსება
...დაინახეს, მაგრამ კარი აყო შერეულიო.
...ბაელოვი კოსოროტოვისა და ტუფანოვის
...შეხედულებას ეხება და ამბობს, მე და
...კადინი ცოცხალ ადამიანებზე ვმუშაობთ,
...ხოლო სასამართლოს მედიცინის ინ-
...სტიტუტში ექვს დამოკიდებულებანო. ბაელოვი იცავს თავის ქა-
...რურგიულ გამოკვლევას და ამბობს, ვი-
...თომც ყველა ჭრილობა იუშრინსკისთვის
...სიცოცხლეში მიეცესთ არ არის დამტკიცებული. რომელი ჭრილობა სიკვდილამდი მიეცმული, რომელი სიკვდილის
...შემდეგ ამის გაგება შეუძლებელიაო.
...ექსპერტთა ხელში მცირე მასალა იყო.
...თითქმის ყველა საჭირო ცნობას ექსპერ-
...ტები მოკლებული იყვენო. ოქშში ჩაწერილს ანატომიურ ცნობებში წინააღმდეგობას ხედავს. პირველ ოქშში ეწერა გა-
...რეგანი აწერილობა, არ იყო ალნიშნული
...ჭრილობის სიღრმე. ყველა ჭრილობა
...ამ ქმიმე ჭრილობათ იყო აღიარებული.
...ბაელოვი არც ერთს არ სცნობს. უეშეგ-
...ლია სიკვდილი ყველა ჭრილობამ გამო-
...იწვა. ბაელოვს შეუძლებელათ მიაჩნია,
...რომ ჭრილობა სისხლის გამოსაშვებათ
...ყოფილიყოს მიეცესული. ბაეშს, რომ არ
...დაეყვანა ალბათ პირი ამოოვესესო. შა-
...კოვი თხოულობს ბაელოვის სიტყვის
...ოქშში შეტანას. შემდეგ ბაელოვს კითხ-
...ვებს ალეკვს სისხლის გამოშვების შესა-
...ხებ კარაბჩევსკი. ბაელოვიც პასუხს ალ-
...ლევს. სხვათა შორის აშბობს შეუძლებელი იყო გამოშვებული სისხლის რაოდენობის გაგებაო. იუშრინსკის წონა არ ვიცოდით და სისხლის რაოდენობა რა-
...გორ უნდა გაგვეგოო.

რუსეთი.

ნოგოჩერკასკი. დონის ოლქის „სლა-
...ბოდაში" შავი ქირით 7 კაცი გახდა ავათ;
...ამთანვე ხუთი უკვე გადაიცალა. გაი-
...გზავნენ სანიტარული რაზმი. რაზმში ორი
...ექიმი, სამი ფერშალი და სამი სანიტარი
...არის. ექიმებმა თავი დაიზღვიეს 5 ათას
...მანეთად, ფერშლებმა კი ათას მანეთად.

კიევი. დაიხარა ს ოლიიად რუსეთის ვა-
...მოფენა. გამოფენის 1,087,000 კაცი და-
...სწრებია, გამოფენის საერთო ბიუჯეტი
...ცხრაას ათას მანეთს უდრიდა.

ბოსკოვი. სიიმპერატორო ბუნების
...მოყვარეთა საზოგადოების არსებობიდან
...50 წლის შესრულების გამო დღესასწაუ-
...ლი გადაიხადეს.

ეკატერინოსლავი. მატარებელი ლიანდაგს გა-
...დაცდა. 5 მოკვდა, 33 დაშავდა.

ოდესა. ვიიხსნა სამღვთო სჯულის მა-
...სწავლებელთა ეპარქიალური კრება.

ბაკუ. აქ აარსებენ მცირე ფლო-
...ვანთათვის მომზიგებელ სასამართლოს.

ფარდიანი. მოვიდა პროფესორი ზობა-
...ლეტნი.

პეტერბურგი. სათათფიროში პრესის
...შესახებ კანონპროექტი შეიტანეს. შეი-
...ტანეს პროექტი ალბანეთში საელჩოს
...დაარსების შესახებაც. ეს უკანასკნელი
...კანონპროექტი გარე ეს ექმეთა სამინისტ-
...რომ შეიტანეს და თხოულობს მის საჩ-
...ქაროთ განხილვას.

პეტერბურგის საოლქო სასამართლომ
...გაზეთი „ლუჩის" რედაკტორს გრიგო-
...რიევს გადიეკვის მოწოდების წერილის
...დაბეჭდვისათვის 8 თვით ციხეში ჯდომა
...გადაეუწყვიტა.

ნოგოჩერკასკი. კალაჩის „ბუტორში"
...შავი ქირით ორი კაცი მოკვდა. ორი
...კაცი გრომოლოვის მაზარეშიც მოკვდა.

ნოგოჩკეკი. ადესიდან მოვიდა ხაზღვამ
...მინატები, ხერსონს წავიდა და საღამოს
...ისევ დაბრუნდება.

უცხოეთი.

ლისბონი. საპატიმროში პოლიტიკუ-
...რი ტუსაღების კამერის იატაკს ქვეშ ნა-
...ხეს თოფები და სხვა ბევრი იარაღი.

ბერლინი. კრუპის პროცესზე მისმა
...ერთმა ყოფილმა დირეკტორთა-გენერალ მატ-
...ცენრამმა განაცხადა ბრამდტის მოღვა-
...წეობას ვიცნობდიო. მას დავალებული
...ქონდა სამხედრო სამინისტროდან ცნო-
...ბები მიეღოო. სასამართლომ დაა-
...დგინა, მატაცენრამის სახელი გაჩხრიკოს.

ლონდონი. ბრანდფორდას მახლობ-
...ლათ დაიწვა დიდი სახლი. ნახეს სუფ-
...რაფისტი ქალების პროკლამაცია.

ბერნი. დეპუტატთა პალატაში გადასახადების შესახებ მსჯელობა დასრულდა.

სტამბოლი. ჯავიდბეი ფინანსიურ საქ-
...�ებზე მოსალაპარაკებლათ ვენას, ბერ-
...ლინსა და პარიზს მიდის.

ბელგრადი. რვა ალბანელი საზღვარზე
...მდგომს დარაჯს თოფს ესროდა. უკანასკ-
...ნელ ხანებში ბაშიბუზუკთა შეიარაღებული თავდასხმა ხშირდება.

ქიერი. სადგურზე საფრანგეთის ესკადრას დიდი ამბით შეხვდენ.

ბერნი. საბიუჯეტო კომისიის მცირე კომისიამ დეპუტატთა პალატაში ემიგრაციის შესახებ საკითხი აღძრა.

ბისმარკი. გამბეტგრეს რუსეთის ელჩი ლაინოვი გადაიცვალა.

სტოკჰოლმი. მეფე უკეთაა. აქიმებმა ნება დართეს სამხედრო დღესასწაულზე მონაწილეობის მიღებისა.

ბერნი. დეპუტატთა პალატაში მცირე კითხვას შემდეგ მიიღეს კანონპროექტი გადასახადთა გადიდების შესახებ.

რომი. 505 ოლქში მოხდა არჩევნები ირჩიეს სულ 237 მინისტრთა მომხრე დეპუტატი, 52 რადიკალი. 19 ოპოზიციონერი კონსტიტუციონალისტი, 27 კათოლიკე, 11 რესპუბლიკანელი, 39 სოციალისტი, 19 რეფორმის მომხრე სოციალისტი.

კლდე და ჩანჩქერი.

მთიდან მოქროდა ჩანჩქერი,
ანკარა წყალო მთებისა;
ფრთებზე აესხა მძიგები
ლამაზი ყვავილებისა!..

ვერცხლის ფერ ქაფათ ქცეული
კლდის ფიქლს ეხეთქებოდა...
და თან მუდარა-ჩივილით
შესთხოვდა, ევედრებოდა:

„—გამიშვი, კლდეო, პირ-ქუშო
ჯერ დამიცალე ჩქარათ...
მომშყენდა მარტო ამ, მთებში
შფილი წარა-მარათ!..

ბარისკენ მივქრი!..—იქ ველი
ათას-ფრად მოქარგულაო;
ია და ვარდი ყეკლუცი
გაშლილი, გაფეჩქნულაო!..

მომშალტრდა ბარათ მინდორზე
რაკრაკი, მღერა ტკბილია...
ფრინველთ ჭიკჭიკი სამრა
ტყე—მწვანეთ შეფოთლილიო!..

მაშ, რაღას უცდი?..—ჩამოდექ!..
მომე გზა, დამიცალეო...
გამიშვი შენს დღეგანლობას,
გამიშვი, გენაცვალეო!"

ბევრი ეხვეწა ჩანჩქერი...
თხოვნით თავს შემოუარა...
კლდემ არ ისმინა იმისი
არც თხოვნა,—არცა მუდარა!..

გაბრაზებული ჩანჩქერი
კლდეს ეხეთქება ქშენითა
და ისევ მწარეთ ქვითინობს
ბუზღუნითა და წყენითა!..

ვ. გორგაძე.

თფილისი.

ცოტა რამ ფოთის წიგნსაცავ-სამკითხველოს შესახებ.

იყო დრო, როდესაც ფოთის საზოგადოება სწუხდა წიგნსაცავ-სამკითხველოს უქონლობით, დგა დრო, და გამგეობაში მოხვდენ საქმის მოყვარულნი ენერგიის ადამიანები სამკითხველოსთვის ქალაქის ბაღში ჩინებული აგური შენობა აგაკეს სამი გაწყობილებით. შენობა დაჯდა 9,000 მანეთი. შენობის ერთი განყოფილება 4 წლით დაუთმეს „ილუზიონისთვის" ტ. გადილიას, რომლისგანაც ღებულობდა 1200 მან. წლიურ ქირას, და შემოსავალი სრულად მიდიოდა სამკითხველოს სასარგებლოთ. შემოსული ფული იძენდენ რუსულ ქართულ წიგნებს.

ეს შემოსავალი ექვს თვეზე მეტი იქნება. მოაკლდა სამკითხველოს, „ილუზიონის" პატრონმა დაკალა შენობა, სხვა ქალაქში ბევრის ბინა გაჩხრიკეს.

ბაკადანი. კრუპის პროცესზე მისმა ერთმა ყოფილმა დირეკტორთა-გენერალ მატ-ცენრამმა განაცხადა ბრამდტის მოღვაწეობას ვიცნობდიო. მას დავალებული ქონდა სამხედრო სამინისტროდან ცნობები მიეღოო. სასამართლომ დაადგინა, მატაცენრამის სახელი გაჩხრიკოს.

ლონდონი. ბრანდფორდას მახლობლათ დაიწვა დიდი სახლი. ნახეს სუფრაფისტი ქალების პროკლამაცია.

ბერნი. დეპუტატთა პალატაში გადასახადების შესახებ მსჯელობა დასრულდა.

სტამბოლი. ჯავიდბეი ფინანსიურ საქმეებზე მოსალაპარაკებლათ ვენას, ბერლინსა და პარიზს მიდის.

ბელგრადი. რვა ალბანელი საზღვარზე მდგომს დარაჯს თოფს ესროდა. უკანასკნელ ხანებში ბაშიბუზუკთა შეიარაღებული თავდასხმა ხშირდება.

ქიერი. სადგურზე საფრანგეთის ესკადრას დიდი ამბით შეხვდენ.

ბერნი. საბიუჯეტო კომისიის მცირე კომისიამ დეპუტატთა პალატაში ემიგრაციის შესახებ საკითხი აღძრა.

ბისმარკი. გამბეტგრეს რუსეთის ელჩი ლაინოვი გადაიცვალა.

სტოკჰოლმი. მეფე უკეთაა. აქიმებმა ნება დართეს სამხედრო დღესასწაულზე მონაწილეობის მიღებისა.

ბერნი. დეპუტატთა პალატაში მცირე კითხვას შემდეგ მიიღეს კანონპროექტი გადასახადთა გადიდების შესახებ.

რომი. 505 ოლქში მოხდა არჩევნები ირჩიეს სულ 237 მინისტრთა მომხრე დეპუტატი, 52 რადიკალი. 19 ოპოზიციონერი კონსტიტუციონალისტი, 27 კათოლიკე, 11 რესპუბლიკანელი, 39 სოციალისტი, 19 რეფორმის მომხრე სოციალისტი.

კლდე და ჩანჩქერი.

მთიდან მოქროდა ჩანჩქერი,
ანკარა წყალო მთებისა;
ფრთებზე აესხა მძიგები
ლამაზი ყვავილებისა!..

ვერცხლის ფერ ქაფათ ქცეული
კლდის ფიქლს ეხეთქებოდა...
და თან მუდარა-ჩივილით
შესთხოვდა, ევედრებოდა:

„—გამიშვი, კლდეო, პირ-ქუშო
ჯერ დამიცალე ჩქარათ...
მომშყენდა მარტო ამ, მთებში
შფილი წარა-მარათ!..

ბარისკენ მივქრი!..—იქ ველი
ათას-ფრად მოქარგულაო;
ია და ვარდი ყეკლუცი
გაშლილი, გაფეჩქნულაო!..

მომშალტრდა ბარათ მინდორზე
რაკრაკი, მღერა ტკბილია...
ფრინველთ ჭიკჭიკი სამრა
ტყე—მწვანეთ შეფოთლილიო!..

მაშ, რაღას უცდი?..—ჩამოდექ!..
მომე გზა, დამიცალეო...
გამიშვი შენს დღეგანლობას,
გამიშვი, გენაცვალეო!"

ბევრი ეხვეწა ჩანჩქერი...
თხოვნით თავს შემოუარა...
კლდემ არ ისმინა იმისი
არც თხოვნა,—არცა მუდარა!..

გაბრაზებული ჩანჩქერი
კლდეს ეხეთქება ქშენითა
და ისევ მწარეთ ქვითინობს
ბუზღუნითა და წყენითა!..

ვ. გორგაძე.

თფილისი.

ცოტა რამ ფოთის წიგნსაცავ-სამკითხველოს შესახებ.

იყო დრო, როდესაც ფოთის საზოგადოება სწუხდა წიგნსაცავ-სამკითხველოს უქონლობით, დგა დრო, და გამგეობაში მოხვდენ საქმის მოყვარულნი ენერგიის ადამიანები სამკითხველოსთვის ქალაქის ბაღში ჩინებული აგური შენობა აგაკეს სამი გაწყობილებით. შენობა დაჯდა 9,000 მანეთი. შენობის ერთი განყოფილება 4 წლით დაუთმეს „ილუზიონისთვის" ტ. გადილიას, რომლისგანაც ღებულობდა 1200 მან. წლიურ ქირას, და შემოსავალი სრულად მიდიოდა სამკითხველოს სასარგებლოთ. შემოსული ფული იძენდენ რუსულ ქართულ წიგნებს.

ეს შემოსავალი ექვს თვეზე მეტი იქნება. მოაკლდა სამკითხველოს, „ილუზიონის" პატრონმა დაკალა შენობა, სხვა შემოსავალი სამკითხველოს არა გააჩნია. წეგნთა ჩაწერილნი სულ ოცდა ათი კაცი არ იქნება, ალბათ ეტ ... ... რომ გაიძახიან ... ...

საკბაბრო სახლი
Ი. ᲒᲝᲙᲘᲔᲚᲘᲡ ᲝᲕ—ᲒᲘᲡ
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.

ერთათ ერთი წარმომადგენელი ძველ ამერ კავკასიის ცნობილ ამბრეულის ჭიის თუსლის

Ხ. ᲮᲠᲘᲡᲢᲝᲓᲣᲚᲘᲡᲒᲐᲜ

ამით აცნობებს პატივცემულ მეაბრეშუმეებსა და თესლის გამყიდველებს, რომ ვინც ახლავე პირველ ... თესლს არა ნაკლებ ერთ ყუთისა, რომელშიც 200 კოლოფი ექნა მისაღები. **მათ დაეთმობა კოლოფი მ. 70 კ.** ... ყუთზე 40 მანეთი, დანარჩენი ფული, როდესაც თესლს წაიღებენ. შეკვეთა თესლისა მიიღება უმჯობესია ... ვაქრობა, მიჰაილოვის ქუჩაზე. ფარასანაყნეკვისთვის, შვინთვისთვის, ქეკტორისთვის, მაღლაკისთვის, პატრეკეთისთვის, საყულიასთვის, სეერისთვისა და წყალტუბოსთვის აგენტათ გამყიდველებისთვის დანიშნულია **ᲓᲐᲕᲘᲬᲧᲔᲢᲐ ᲥᲔᲙᲝᲛᲐᲫᲔ ᲛᲔᲒᲘ ᲬᲣᲒᲣᲨᲕᲘᲚᲘ**, რომელიც ცხოვრობს ფარცხანაყნეკვში იარმარკაში.

დეპოლამპეულის, ჭურჭლეულობის, ავეჯეულობისა და შპალერის ქ. ქუთაისში.
Შ. Წ. ᲨᲘᲚᲘᲙᲝᲕᲘᲡᲐ.
ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲔᲡ ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ

მოიტანება ყოველთვის ელეკტრონის მრავალგვარი არმატურა და მისი მოწყობილობანი, ყოველნაირი საოჯახო ტანსაცმელი საფეხი „ლინეელოუნი", სპეციალიკო ინსტრუმენტები (საკრავები), საველენი სამკაული და მრავალგვარი ... ფი 2 შაურიდან ვიდრე მანეთამდე. ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშეა.

სამკაული: ნავთის სამოვრები, დუმელები (ფეჩები), სამზარეულოები, ... ბერფასი საოჯახო ნივთი, აურეველი ასრჩევი ნიმუში, შპალერის ... **პატივისცემით ფ. ს. ფილიპოვი.** № 10

18 კილომეტრზე (დაახლოებით $17^1/_2$ ვერსა). დილის 9 საათზე უნდა შეგროვდეს მთელი რიგ სამრეწველო პუნქტზე. რძის შემკრებნი ასრულებენ ამ მინდობილობასა და დანაშნულ დროზე რძე უკვე მზათაა ან თვით სარდაფებში დაწყობილი, ან და იქვე ახლოს, ქუჩის პირათ ჩამწკრივებული. იქ არის შეგროვილი ერთად ორკეტრ ნაწველი რძე, ე. ი. საღამოსი და დილისა.

ყოველ წელს საკუთარი სარძეველ აქვს სახელის ან რიგის ნუმრის წარწერით. თითო სარძეველს შეუძლია მოკავოს 5—50 ლიტრამდი რძე. სარდაფებში შემოტანას შემდეგ, მთავარი მეთვალყურე მინაჯავს როგორც რძის რაოდენობას, ისე ხარისხსაც. ამ პირველ ოპერაციას შემდეგ, მთელი რძე ჩაიცლება ერთს დიდ ბაკში, შემდეგ გაიგზავნ პასტორიზატორს, სადაც იგი იმყოფება 80°—85° ტემპერატურის გავლენას ქვეშ. პასტორიზატორიდან გამოსული რძე ავსებს მრავალ პატარა საცივებელ ჭურჭელს, სადაც ტემპერატურა 0°—3,.ჰ-ზეა. ზემოსსენებული ანალიზი დაგვიმტკიცებს, თუ რა ხარისხისაა თითოეული კოოპერატორის რძე და ამ ოპერაციებში გავლილი რძე იგზავნება ქალაქ ნიცას, 40—50 ლიტრიან სარძეველებით, სადაც იგი მიაწევს საღამოს ოთხ საათზე, ანუ რომ მცხოვრებნი ეძლევიან საშვალება იმ საღამოსვე იხმარონ ახალი რძე; გიიომიდან ნიცამდი რამდენიმე ასი კილომეტრია.

ნიცის სადგურზე მოტანილი რძე იყიდება ლიტრა ორ შაურათ; გადასატანად გამომსატანის ხარჯი ლიტრაზე ორი კაპიკი რომ ვიანგარიშოთ, კოოპერატორს მაინც რჩება 7—8 კაპიკი.

კოოპერატიკის პირველდელი ძირითადი კაპიტალი შეადგენდა 10,000 ფრანკს, მაგრამ მთავრობამ მათ გაუწია დახმარება კიდევ 10,000 ფრანკით. დასაწყისში საქმე არ მიდიოდა სასუველათ, რადგან კოოპერატორთა რიცხვი მეტათ მცირე იყო, მაგრამ თანდათან ემატებოდა წევრი და აქედან ემატებოდა რძის რაოდენობაც. 1903—4 წელს თუ 176,613 ლიტრა რძე იყო, 1911—1912 წელს— 649,507 ლიტრამდი იზრდა. აქაური ძროხების ჯიში დიდათ არ არის გაუმჯობესებული; იგი იძლევა მარტო 1,800 ლიტრა რძეს წელიწადში, რაც მოგვაქვს 360 ფრანკს; მაგრამ თუ ჩვენ კიდევ ამას მიუმატებთ თითოეული წამი ზღვილი ხბოს ფასს 80 ფრანკს, წლიური შემოსავალი მიაწევს 440 ფრ. ის მეპატრონეები კი, რომელთაც ამჯობინეს ახალი ჯიშის მოშენება აღვილათ იღებენ 2,200 ლიტრა რძეს წელიწადში, რასაც შემოაქვს 520 ფრ.

ძველათ კი თითო აქაური ძროხას 170 ფრ. ძლივს შემოქონდა.

რაკი მერძეველთა კოოპერატივმა ფეხი მოიკიდა, ამან გამოიწვია სხვადასხვა სამეურნეო გაუმჯობესებაც. მაგ., აქ არიკის კარგი ბურის მოსავალი და ამიტომ ამჯობინეს ადგილების საბალახოებად გადაქცევა; ყოველდ ძნელი, წყლის გამოყენებაც კი მოახერხეს, თან მიწას აწვდიან აუცილებელს ქიმიურ სინოყიერეს, რამაც სრულებით გარდაქმნა ნიადგი. გიიომის კოოპერატივი სულ 9—10 წელიწადია არსებობს. ამ ხნის განმავლობაში მთავრობამ და დეპარტამენტმა სულ 27,000 ფრ. დაახმარეს.

1912 წლის შინაურ ცხოველთა და კერძოთ გაუმჯობესებული ჯიშის ძროხების კონკურსსა დიდი სა[illegible] ლობა მოუტანა ამ მხარეს მი[illegible], რომ მცხოვრებთ მიეკითხა შეძლება გაცნობოდეს საუკეთესო ჯიშებს და მერე საერთო ძალით შეეძინათ ისინი.

პარიზი. **ნ-�n.**

ᲚᲔᲩᲮᲣᲛᲘ.

Დ. ᲢᲐᲒᲐᲠᲐ. საერთო აზრია—ხალხის წინსვლისა და სულიერისა და ნივთიერი მდგომარეობის გაუმჯობესებას სათავეში შეგნებულ-სწავლული ელემენტები უდგიან, მაგრამ ლეჩხუმის მაზრა მოკლებულია ამ წყალობას. გულშემატკივარი მათთვის იშვიათია, და თუ ვინმე ამოჩნდა, ის უფრო თავის ჯიბისთვის ზრუნავს და ხალხის ბედი კ...

ამ სამი წლის წინათ სადადიანო სვანეთში (ვეფმო სვანეთია) იტალიელმა ამხანაგობამ ხის წარმოების მუშაობა იწყო. მუშა ხალხი აღტაცებით შეხვდა ამ საქმეს, რომლიდანაც გამოელოდა ცოტათ თუ ბევრათ ნივთიერი მხრის გაუმჯობესებას. და სწორეთ რა მხრიდანაც შეელას მოელოდენ, იმ მხრიდან დაიღეკეპენ. დაიშედებული რომ სასყიდელს მიიღებდენ შოიმის მიხედვით, სტოვებდენ საკუთარი ოჯახებს სამუშაოს და მიეშურებოდენ უცხოელებისკენ. ერთი წლის განმავლობაში უცხოელი ამხანაგობა აკმაყოფილებდა მცირე ჯამაგირით მათ. მოოლოდ, როდესაც იმათ იგეშეს, რომ ასეთი ხალხით სხვანაირათ შეუძლიათ საოპერაციოდ, ათასნაირი მოტაყუება-დაპირებით ორი წლის განმავლობაში ამუშავეს ხახვიათი ტყეკეგამძარალი ხალხი უფფოლთ (ნისთან), რომლის შედეგიც შეიქნა წასული ზაფხულში მუშების ამბოხება, და აი, აქ გამოიჩინეს ადგილობრივმა შეგნებულმა, მოხელეებმა, რომელთა ხელშეაცა მთელი მაზრის სეე-ბედი, ხალხისადმი გულშემატკივრობა. ნაცვლათ იმისა რომ ცოტათი მაინც ხალხს დახმარებოდენ, ვინ ჩვეულებრივს ასალგამეს ხერხს მიმართა და ვინ კიდევ სიჩუმით უპასუხა...

სხვა საკეთესთან ამ უკანასკნელ ხანებში ყელეპეკრება მძვინვარობს საოკრად და გულშემატკივარი არც აქმინი ჩვენთვის, არც მეფფთიაქე. ყველა ძვირათ გვეკიდება ამ გაქვირებულ დროს.

მახვიდა.

ᲖᲔᲛᲝ ᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘ.

ნაგრძელი. პირველ ოკტომბერს ს. ნავარძეთის ეკლესიაზე მოხდა ყრილობა მამასახლისის თანდასწრებით მნათის ასარჩევად; და ამავე დროს ეიათურის შაივაქეის საჭმოს ზოლიბის მასწავლებლმა ლვდ. გ. ბარათაშვილმა წინადადება მისცა ხალხს გაეხსნათ ამ სოფელში ზოლიბ, რადგანაც ეს სოფელი თითქმის გამონაკლისს შეადგენს კაცის საზოგადოების სოფლებში, სადაც ზოლიბები არსებობს. დიდათ სასიამოვნოა, რომ ხალხს უკვე შეუგნია ზოლიბის სიტკბოება და მ. გ. ბარათაშვილის წინადადებაზე თითქმის ყველამ თანხმობა განაცხადა. ნავარძეთის ზოლიბის საქიროებას ხალხს ხალხს ზაუკეთხეს ამასწინათ გაზ. „იმერეთში" დასტაბეული წერილი, რამაც ხელი შეუწყო ხალხის თანხმობის გამოცხადებას, თუმცა ადგილობრივ ღვდელს—ნ ბ—ს არ ესიამოვნა მის მრეველში კეთილი საქმისთვის სხვისგან ხმის ამოღება და რამდენიმე გულუბრყვილოს არწმუნებდა, რომ წერილში თქვენი ლანძღვის მეტი არ არისო. გასაკვირველია, რატომ სწყინს მამა სიმონს, როდესაც მის მრეველში სასარგებლო საქმეზე ლაპარაკობენ და სხვა ცთილობს გაეკეთოს ის, რაც მან ამდენი ხნის განმავლობაში ვერ შესძლო გაეკეთებინა? ნუთუ არ კმარა ამდენი ხნის განმავლობაში ხალხის ერთ დონეზე დგომა სწავლა-განათლების მხრით, და ისიც იმ დროს, როდესაც გარშემო მეზობელი სოფლები აზვირთებული ზღვის ტალღებივით ეხეთქება შკოლების კარებს, რომ მათი ბავშვები გარეთ არ დარჩენ; უკანასკნელ საშვალებას ხმარობენ ბავშვის სასწავლებელში მიღებისთვის, და თუ ნავარძეთში ეს დღეში არ ხდებოდა და ამ ნაკლოსნეზე ვინმემ მიუთითა მათ, არავისთვის ეს არათუ საწყენი, სასიამოვნო უნდა იყოს, და განსაკუთრებით მამა სვიმონისთვის, რადგან მას ამ შემთხვევაში ეხმარებიან განათლება შეიტანოს მრეველში.

ვისურვებ, რომ ნავარძეთში შკოლის გახსნის საქმეს ყველი დაბრკოლება ეძლიოს და მტკიცე საფუძველზე დამყარებულიყოს მომავალი თაობის აღსაზდელათ. **გერასიმე ნავარძეთელი.**

ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘ.

ქ. Შ. Წ. კითხვის გამავრცელებელ საზ. სენაკის განყოფილების გამგეობის მიერ ამ წლის 29 ივ ისს გამართული სახალხო სეირნობასა დაბა ახალსენაკში.

I **ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ.**

1) ბაღში შესასვლელი ბილეთების 226 მ. 16 კ. 2) ჩაის 14 მ. 14 შ. 3) ტაბლეულის ფარფლულიდან 102 მ. 82 კ. 4) წყლისა და ლუდის 33 მ. 11 შ. 5) ბედის საფრის 70 მ. 10 შ. 6) ბედის ანკესის 15 მ. 2 აბ. 7) ბედის დოღის 1 მ. 4 აბ. 8) ქალაქის შემოწირულობა 30 მ. 9) კერძო პირთა შემოწირულობა 46 მ. სულ 576 მ. 93 კ.

II **ᲮᲐᲠᲯᲘ:**

1) ბაღის მოწყობასა და მუსიკას 20 მ. 2) შეკოლადები, ბანბანერკები და სხვა 35 მ. 3) ავეშები, ბილეთები, ფარნები და სხვა 16 მ. 18 შ., 4) ბაურები, ტომრები და სხვა წვრილმანი 20 მ. 58 კ. 5) წყალი და ლუდი 20 მ. 6) ლურგლებსა და მოსამსახურეებს 16 მ. 7) მაზხალები, შუშხუნები და სხ. 18 მ. 1 შ. 8) ფიცრები 16 მ. 9) საგზაო 5 მ. სულ 167 მ. 53 კ.

წმინდა შემოსავალი სენაკის განყოფილების სასარგებლოთ დარჩა 409 მ. 2 აბაზი.

სახ. სენაკის განყოფ. გამგეობა ულრმეს მადლობას სწერავს ყველას, ვინც არ დაეშურა დახმარება პირადი შრომითა და ნაივიერი შეშწეობით.

სახ. სენაკის განყოფილების თავმჯდომარე ოლდა ხოფერია

გეორგი მაღნარაძე
ანსარეასი ᲨᲐᲥᲐᲕᲐ
ᲓᲓᲓ. Გ. ᲒᲐᲛᲘᲨᲐᲠᲓᲐ
მიხეილ თოთიბაშვილი
ნინო ᲯᲐᲜᲘᲐ
ᲞᲐ. ᲓᲝᲠᲝᲗᲔᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

კაშგ. წევრნი

მდივანი

რედაკ.-გამომცემელი **გრ. ერ. ᲤᲘᲚᲘᲞᲘ.**

კ. ᲝᲪᲮᲔᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲐᲛᲮ. წიგნის მაღაზიამ

(ქუთაისში) მიმდინარე წელს ხელი შეუწყო მრავალს სასალხო ბიბლიოთეკას წიგნების არჩევითა და გამოწერით. კვლავ განაგრძობს ამასვე — იდგეს ბიბლიოთეკებს და აძლევს წიგნებს მეტათ სალავათიანი პირობებით!

აქვე მოიპოება შემდეგი წიგნები:

1. გუთანი, ქართული სახელმძღვანელო — — — ფ. ყდით 85
2. ქვარიანი, საქართვ. ისტორია 40
3. ყუბანეიშვილი, სალვთო სჯული 30
4. ნიკოლაიშვილი, მოკლე ქართული გრამატიკა — — — 20
5. ხუნდაძე, ქართული გრამატიკა 60
6. მისიეე, მოკლე ქართული გრამატ. 20
7. რობაქიძე, საბშნოლოს ალწერა 50
8. დათუშიძე, ქართული დედანი 25

ყველა ამ წიგნზე დათმობა 25 პროცენტია.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲗᲐ ᲧᲣᲠᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ.

ქ. ქუთაისში **კ. Ი. ᲝᲪᲮᲔᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲛᲮ.** წიგნის მაღაზიაში იყიდება მისივე გამოცემა

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝ

„ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐ"

მესამე გამოცემა სურათებითა და გეოგრაფიული კარტით, შედგენილი **ბ. სამონ ᲭᲘᲠᲘᲜᲘᲡᲐᲜ** მიერ. ფიგნი ღირს ყდით ორ აბაზათ.

„საქართველოს ისტორიის შესწავლის შესახებ".

ყოველი ერი მაშინ მიდის წინა და ვითარდება, როცა იგი სწავლობს თავის წარსულს, თავის ისტორიას. ერის აწმყო და მომავალი ცხოვრება უმთავრესათ დამყარებულია მის წარსულზე. თუ თავის წარსულს არ გიცნობს, ისე იგი ვერ გიიგლეკეს გზას, როგორც აწმყო ცხოვრებაში, ისე მათ უფრო მომავალში. თავის წარსულის უმეცარი ერი წაადგას იმ ეკიმპასი ...ვეს, რომელიც ეთიოპიისთან დაფარიალოსს ზღვის ტალღებში. სწორედ წარსულის შესწავლა, თავის საკუთარი ისტორია იგივე კომპასია ყოველი ერისთვის. ამიტომ ეჩვის, რომ განათლებული ერები დიდი გადაფიცეკენი იკვლევენ და სწავლობენ თავის საკუთარ ისტორია, მათ შეოლეეში უმთავრესსა და უსავალ-ცვალესს საგნებს შედგენს: საშობლოს ისტორია, ენა და ლიტერატურა. ეს სამი საგანი მათთ განათლების საფუძველია. ასე იქცევიან განათლებული ერებნი, ასე იქცევიან რუსეთის საზღვრებში მყოფი შვენებული ერები—პოლონეთი და ფინეთი. ასე უნდა მოვიქცეთ ჩვენც- ამას ვგეკარნახებს ᲝᲗᲮᲝᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ სინამდვილე და მეცნიერება.

ქართველი ერის ჩამორჩენა და დაქვეითება, სხვათა შორის, აიხსნება მით, რომ იგი რა იცნობს თავის დიდებულ წარსულს, რომელს შეენეხა ვაამბეგენეს მას, გაიცინეს თანამედროვე ცხოვრებას, აღძრავს მის ირსებაში მოკვლიდან ღრმა რწმენას და მიხეეს უშრეტ ძალას წინსვლა-ისტორიისთვის. ყოველი ქართველი ზნეობრივად ვალდებულია გიეცნოს **და** შეისწავლოს თავისი წარსული, ყოველი შკოლა მოვალეა შეასწავლოს ქართველ მოზეკეებს **ისტორია,**

ამ მოსაზრებით ამ სამი წლის წინათ **ბ.** სამონ ქვარიანმა შეადგინა საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელო (ეპიზოდური კურსი) დაბალ ელსებებისთვის. ამ წიგნში მოთავსებულია ქართველი ერის ცხოვრება უძველესი დროიდან დაწყებული რუსეთთან შეკავშირებამდი. ეს წიგნი მოიწონა მასწავლებელთა კომისიამ და პრესამ; აგრეთვე მოიწონა იგი იმერეთის ეპარქიულმა სკოლამ და შემოიღო სახმარებლათ მოელ საქართველოში, როგორც ეერძო და სამოქალაქო შკოლებში, ისე სამინისტროსა და სასულიერო სასწავლებლებში. თავისი მარტივი, გასაგები ენით და საგნის მწყობრი დალაგებით ეს წიგნი გავრცელდა ოჯახებში და ფეხი მოიკიდა ხალხში. ეს სასიამოვნო მოვლენა ითის ნიშანია, რომ ქართველი ხალხი იღვიძებს და მასში ისადგა სურვილი თავის სამშობლო ისტორიის შესწავლისა.

ლდეს **ბ.** სამონ ქვარიანის „საქართველოს ისტორია" გამოდის მესამე გამოცემით ფთხი ათასი ცალი. გვწუხს, რომ მას შეეფდებიან ჩვენი შკოლები, ხალხი და საზოგადოება ისეთივე თანაგრძნობით, როგორც პირველს ორს გამოცემას. ამ მესამე გამოცემას ემატება კიდევ ქართველი ერის უდიდესი **გმირის** გიორგი საკაძის **სურათი.**

გამომცემელი კ. ი. ოცხელისა და ამხ. წიგნის მაღაზია. ქუთაისი.

Გ. ᲒᲝᲠᲓᲐᲫᲘᲡᲐ ᲓᲐ Ს. ᲬᲔᲠᲔᲗᲚᲘᲡ

ერთადერთი წარმომადგენელი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომისა და სოხუმის ოლქში უმაღლესი სასახლეთა კოფეშეიტერის, იური სტეფანეს ძის ნენგა-ფალეკეთის ბეშლეს მინაბას ქარხნისა, მიაგეკეთ განსაკუთრებული ეურადღება მინის ეეეთზე ნიშნს „BEMCKOE"

ᲠᲘᲜᲘᲝᲣᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲗᲐ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ:

საუკეთესო ᲦᲕᲘᲜᲘ ქარხნებისგან

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲘᲜᲘᲝᲣᲚᲘ

საქონელი: კარის, ფანჯრის
და ღუმელის მოწყობილობანი;
სადუტგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველვარი სალებავი წამალი,
ელეკტორონის ზარის მოწყობილობა, შპალერი,
ცემენტი, ემალიანი ჭურჭელი, ასფალტი და სხ.

ვაჭრობა პარკეთია და წვრილთან ხელმასაწყობად ფასათ.

ქ. ქუთაისში. ᲮᲐᲣᲗᲐᲠᲘ შენობაში. **მიხეიდის ქუჩაზე № 65.** № 12.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲣᲤᲐᲚᲔᲑᲔᲚᲘ ᲡᲐᲨᲕᲐᲚᲔᲑᲐ
რძე პირსახისათვის „ᲠᲔᲢᲢᲘ"

ფარმ. ს. ს. ნადარეიშვილის.

არბილებს და ასუფთავებს სახეს; სპობს სრულებით ფერმკრთალობს; გადაყავს ნამზეური და ასწორებს პირის ნაოჭებს. ვურჩევ ვგრეთვე მამაკაცებს, ვინც პირს ბრეიოთ იპარსავს და ეტერკლებათ სახე. მოითხოვეთ ყველა აფთიაქში და აფთიაქის მაღაზიაში. უმთავრესი საწყობი ქ. თფილისში, ლიბიხის აფთიაქი, ს. ს. ნადარეიშვილი. ფასი ერთი მანეთი. აფთიაქებსა და აფთიაქის მაღაზიებს სალავათო.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝ-ᲡᲐᲑᲭᲔᲓᲐᲕᲘ ᲤᲔᲠᲐᲫᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲜᲐᲣᲨᲕᲘᲡ ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.